

Nutnost změnit stávající prostory

První polovina 19. století je v českých dějinách známa jako národní obrození. V této době se na jičínském gymnáziu objevuje celá řada významných osobností z politického, vědeckého i kulturního života. Mezi významné osobnosti této doby patří Josef Chmela, který jako první začal vyučovat nepovinnou češtinu (vyučovacím jazykem byla stále němčina a latina). Další z řady vlasteneckých buditelů byl pozdější ředitel školy František Šír (v Jičíně po něm byla pojmenovaná ulice, dnes Ruská), literát a divadelník Šimon Karel Macháček nebo organizátor jičínských událostí bez z revolučního roku 1848 katecheta (učitel náboženství) Jan Sidon. Nejvýraznější osobností z řad studentů byl bezpochyby semilský rodák, politik, publicista a obrozenec František Ladislav Rieger. F. L. Rieger byl školním premiantem a během svých studií vynikal nad ostatními. Jeho třídní učitel ho považoval za svého asistenta, svěřoval mu výklad žákům a někdy i zkoušení. Rieger byl příbuzensky propojen s „Otcem národa“ Františkem Palackým. Palacký byl Riegerův tchán.

František Ladislav Rieger (mnoho turistů z regionu bude znát Riegerovu stezku v Semilech)

Proč se muselo gymnázium přestěhovat do nových prostor? Důvodů bylo hned několik. Učebny byly malé a nevyhovující pro větší počet žáků a zejména budova již neodpovídala věhlasu školy. Do některých tříd se muselo vcházet přes byt školníka. Dalším problémem byly hygienické podmínky a silný zápach z toalet. To dokládá i návštěva místodržitele barona Webera z Ebenhofu, který na pozvání tehdejšího ředitele, Františka Lepaře, zavítal na inspekci na jičínské gymnázium. Baron, jistě zvyklý na vybraná místa, ukončil návštěvu školy se slovy: „Děkuji, pánové, já již mám toho dost.“ Vzápětí pak ve velkém spěchu budovu opustil. Dalším problémem pak bezpochyby bylo sousedství c.k. kasáren, odkud se studenti mohli těžko „květší ušlechtilosti povznést“.

Historická pohlednice z poč. 20. st. bývalé jezuitské koleje, po zrušení Tovaryšstva přeměněná na kasárna. Jako kasárna byly budovy bývalé koleje využívány i ve 20. století čs. armádou, později okupační armádou Německa a po roce 1968 i okupační armádou tehdejšího Sovětského svazu. Přítomnost armády měla za následek zdevastování této dominantní historické budovy v centru města.

Profesorský sbor jičínského gymnázia z roku 1857
I. řada (sedící) zleva: Dr. Kotrbelec, Groh, ředitel Šír, Režný, Maloch. II. řada (stojící) zleva: Baudiš, Dr. r. ze Steinhausse-nů, Riss, Uhlíř, Holman, Kavka, Pechánek, Lepař (sbírka RMaG v Jičíně)

Jedním z důvodů proč bylo nutně najít nové vyučovací prostory byla i kamna! Ze vzpomínek pedagoga můžeme vyčíst: „V kamnech stářím již chatrných se sice topilo z chodby, ale přesto se mnohdy nahromadilo v některé třídě tolik kouře, že se vyučování muselo přerušit. Samozřejmě že této okolnosti využívali na zkoušení nepřipravení žáci a různým způsobem kouři pomáhali.“

V současné době se o kolej nejvíce zajímá spolek Balbineum z.s., který plánuje využít objekt k výstavám, divadelním a hudebním vystoupením či uměleckým a řemeslnickým dílnám a kurzům. V roce 2022 se díky dokončení první části rekonstrukce nádvoří podařilo zpřístupnit první část objektu.

Jezuitská kolej jako centrum kultury a odpočinku

Část bývalého jezuitského komplexu byla zrekonstruována a je využívána Policií České republiky.

Víte odkdy je tělesná výchova vyučovacím předmětem?

Příkopníkem fyzické zdatnosti studentů byl dr. Josef Vaňaus. Od června 1869 začal s vyučováním tělocviku. V duchu hesla „nejen učením živ je člověk“ zorganizoval v následujícím roce první školní výlety.

Víte, jaké bylo hodnocení žáků v 19. stol. ve srovnání s dnešní dobou a co všechno se hodnotilo?

Hodnocení chování bylo hodnoceno pěti stupni: vzorné, chvalitebné, zákonné, méně zákonné a nezákonné. Pátý stupeň obvykle doprovázelo vyloučení z gymnázia.

Hodnocení vědomostí bylo hodnoceno dokonce sedmi stupni, mohlo být: výtečné, výborné, chvalitebné, dobré, dostatečné, nedostatečné a zcela nedostatečné.

Hodnotila se též pilnost: vytrvalá, náležitá, dostatečná, nestálá a nepatrná.

